

Gelişen Askerî Kapasitesi Bağlamında PKK/PYD Terör Örgütü

PKK terör örgütünün her geçen gün güçlenen askerî kapasitesi elbette en başta Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal güvenliği açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır. PKK'nın gelişen güdümlü füze kapasitesi, gerçekleştirdiği eylemlerinde daha farklı EYP'lere başvurması ve drone ile eylem gerçekleştirme kapasitesini güçlendirmeye çalışması hâlihazırda terörle mücadelenin asimetrik savaş üzerine kurulu dengesini daha da bulanıklaştırmaktadır.

Sertaç Canalp KORKMAZ

Günümüzde gerek sivil gerekse askerî teknoloji alanında yaşanan ilerlemeler sadece devletlerin tekeliyle sınırlı kalmamaktadır. Teknoloji alanında yaşanan gelişmeler terör örgütleri tarafından doğrudan ve dolaylı olmak üzere farklı şekillerde elde edilebilmektedir.

20. yüzyılın son çeyreğinde standart bir terörist profilinden bahsettiğimizde elinde sadece AK-47 Kalashnikof piyade tüfeği bulunmaktaydı. Günümüzde ise artık sıradan bir teröristin AK-47'nin yanına eklediği silahlar fazlasıyla çeşitlenmiş durumda. Gelişen teknolojiyle birlikte artık terör örgütlerinin envanterinde düzenli orduların ve özel birliklerin kullandığı silahlar daha açık bir şekilde yer almaya başladı.

Yeni nesil silahlar kimi zaman bu teknolojilere sahip ülkeler tarafından vekil (*proxy*) olarak görüldükleri ve destekledikleri terör örgütlerine yardım yoluyla aktarılırken, kimi zaman da terör örgütleri tarafından gerçekleştirilen saldırılar sonucunda ele geçirilebilmektedir. Ayrıca terör örgütlerinin başka terör örgütlerinin uygulamalarını takip ederek silah envanterlerini çeşitlendirdikleri görülmektedir. Bugün, Türkiye'nin uzun yıllardır mücadele ettiği PKK terör örgütünün askerî kapasitesine baktığımızda hem eğitim hem de silah bağlamında önemli düzeyde gelişmelerin yaşandığı karşımıza çıkmaktadır. Bu noktada ise PKK terör örgütüne yönelik özellikle Batılı devletlerden verilen desteği asla göz ardı etmemek gerekir.

Gelişen Savaş Kapasitesi

PKK terör örgütünün tarihsel gelişim sürecinde militanlarının aldığı askerî eğitimin dönemin şartlarına göre hem lokasyon hem de taktiksel açıdan çeşitlendiği

görülmektedir. Bir zamanlar Bekaa Vadisi'nde farklı terör örgütleriyle işbirliği çerçevesinde alınan eğitim ilerleyen yıllarda Irak'ın kuzeyinde yer alan Kandil Dağı'na kaymış ve bölgenin sarp coğrafi konumu terör örgütüne konuşlanması için oldukça korunaklı bir alan sağlamıştır. PKK'nın gerek Bekaa Vadisi gerekse Kandil Dağı gibi alanlarda konuşulmasını ise bölge ülkelerinin terörü bir araç olarak kullanmasından bağımsız bir şekilde okumamak gerekir.

2003 yılında ABD'nin Irak'ı işgal etmesiyle birlikte ortaya çıkan süreçte PKK terör örgütü askerî kapasitesini günden güne artırmaya başlamıştır. Özellikle 2011'de başlayan Arap Baharı, PKK terör örgütü açısından bir dönüm noktası oluşturmuştur. Suriye'de yaşanan iç savaş hali terör örgütüne Irak'ın kuzeyinden başlayarak Suriye'nin kuzeyini takip eden bir hat üzerinden Akdeniz'e uzanan bir terör koridoru yaratma hayali vermiş ve terör örgütü bu hayali gerçekleştirmek için Batılı ülkelere destekle harekete geçmiştir.

İŞİD'in ortaya çıkışıyla birlikte PYD/YPG terör örgütü bu durumdan yararlanmak için kendi örgütsel kimliğini İŞİD ile mücadelede önemli bir araç olarak öne sürmeye başlamıştır. Kendisini seküler olarak konumlandırması, dinî motifli bir terör örgütü olan İŞİD'e karşı mücadelede Batı ülkelerinin desteğini elde etmesinde büyük katkı sağlamıştır. Böylelikle İŞİD karşısında hem Batı ülkelerinden "danışman" olarak gelen askerî personelden aldığı eğitimle hem de Batılı ülkelere aldığı silah ve teçhizat yardımıyla askerî kapasitesini fazlasıyla geliştirmiştir.

PKK'nın bu süreçte elde ettiği önemli kazanımlardan birisi de Batılı devletlerden aldığı askerî eğitim desteğiyle meskûn mahallerde

savaşmak noktasında ulaştığı kapasite olmuştur. PKK'nın tarihsel süreçte meskûn mahallerde gerçekleştirdiği eylemleri olmuştur. Ancak uzun süreli alan hâkimiyetine dayalı ve sokakları yeni savaş alanı olarak seçmesi özellikle Temmuz 2015 itibarıyla farklı bir noktaya ulaşmıştır. Terör örgütünün Türkiye'nin güneydoğusundaki bazı illerde uyguladığı yeni taktiklerini ise Türkiye tarafındaki Suruç'un hemen karşısında bulunan Suriye'deki Ayn el-Arab'ta İŞİD ile yaşadığı çatışmalarda artırmıştır. Meskûn mahal harbine dair pratiklerini Ayn el-Arab'ta geliştiren terör örgütü; Suriye'nin kuzeyinde bulunan Afrin'de Rusya tarafından, Menbiç'te ise ABD tarafından verilen eğitimler ve sağlanan teçhizatlar ile askerî kapasitesini daha da güçlendirmiştir. Özellikle Suriye'nin doğusunda sözde İŞİD'e karşı sürdürülen ama bir yandan da PYD/YPG'ye alan kazandırma amacı taşıyan operasyonlar sonucunda ise terör örgütü müşterek operasyon yapabilme kabiliyeti kazanmıştır.

Çeşitlenen Silah Envanteri

Basına yansıyan pek çok fotoğrafta açık bir şekilde görüleceği üzere terör örgütünün düzenli ordular içerisinde yer alan özel birliklerin kapasitesine ulaşacak kadar güçlendiği dikkat çekmektedir. Her ne kadar AK-47 militanların temel silahı olsa da M-16 ve M4 Carbine gibi piyade tüfekleri ile MK19 bomba-atar gibi silahların haricinde gece görüş desteği sağlayan teçhizatlar da İŞİD'e karşı mücadele altında ABD desteğiyle birlikte artmaya başlamıştır.

PKK'nın elinde standart hale gelmiş olan RPG-7 roketatarının yerini ise PYD/YPG terör örgütüne ABD tarafından yapılan askerî yardımlarla verilen İsveç yapımı

AT4 almaya başlamıştır. Çünkü ABD tarafından YPG'ye aktarılan silahlar kolaylıkla PKK'ya transfer edilmektedir. Güneydoğu'da son birkaç aydır gerçekleşen askerî operasyonlarda ölü olarak ele geçirilen teröristlerin yanında sıkça AT4 roketatarlarına rastlanılması da bunu doğrular niteliktedir.

Güdümlü füzeler konusunda PKK'nın elinin güçlendiğini söylemek ise asla abartılı bir yaklaşım olmayacaktır. Bu çerçevede ise iki farklı konseptten bahsedebilir. Birincisi kara hedeflerine karşı kullanıldığı güdümlü sistemler, ikincisi ise hava hedeflerine karşı kullanılan sistemler. Kara hedeflerine karşı oldukça gelişmiş bir tanksavar sistemi olan FGM-148 Javelin füzesini ve lançerlerini kullanılmaktadır. Hava hedeflerine karşı ise alçak irtifa/kısa menzilli ısı güdümlü füzeler kullanılmaktadır ki bu füzelerin uzun zamandır PKK envanterinde bulunduğu bilinmektedir. 13 Mayıs 2016 tarihinde Hakkari'nin Çukurca ilçesinde PKK'lı teröristlerin kullandığı 9K38 IG-LA (NATO koduyla SA-18) ile bir AH-1W Süper Kobra modeli savaş helikopteri düşürülmesi bu tür gelişmiş silahların özellikle sarp arazilerde hava desteği sağlayan savaş helikopteri açısından yarattığı tehdidi göstermektedir. Hem kara hem de hava hedeflerine karşı PKK/PYD terör örgütünün elde ettiği kapasite ise hem Türkiye'nin hem de bölge ülkelerinin güvenliği açısından oldukça endişe verici bir noktaya ulaşmıştır.

Bu noktada savaş alanında yaşanan bir değişimden daha bahsetmek gerekecektir. Güdümlü ya da güdümsüz ayrımı yapılmaksızın tanksavar silahları Suriye iç savaşında sadece zırhlı araçlara veya tanklara karşı değil aynı zamanda nöbet noktası, mevzi veya üs bölgesi gibi sabit hedeflere karşı da yoğun bir şekilde kullanılmıştır.

Terör örgütlerinin birbirilerinden bu taktikleri öğrendiğini ve PKK/PYD'nin artan bu kapasitesini dikkate aldığımızda özellikle Türkiye'nin Irak ve Suriye sınırları boyunca uzanan karakollara yönelik büyük bir tehdit yarattığı görülmektedir.

Terör örgütünün gelişen askeri kapasitesi bağlamında öne çıkan diğer bir gelişme ise PKK'nın son birkaç yılda sıkça başvurduğu yöntemlerin başında el yapımı patlayıcılarla (EYP) gerçekleştirdiği terör saldırıları gelmektedir. Temmuz 2015'te başlayan ve yaklaşık 1 yıl boyunca devam eden PKK terör örgütünün meskûn mahallerde gerçekleştirdiği saldırılarda sıkça EYP'lere başvurduğu görülmüştür. EYP'ler savaş alanının tespit edilmesi zor ve ölümcül silahlarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Gelişen teknolojiyle birlikte EYP'lerin savaş alanında farklı şekillerde kullanıldığı da görülmektedir. EYP'ler genel olarak uzaktan kumandalı olabildiği gibi hareket sensörlü ve ısı sensörlü olarak kullanılmaktadır.

Günümüzde sadece askerî teknoloji ürünleri değil, aynı zamanda sivil alanda iyi niyetle tasarlanan pek çok aracın da bugün terör örgütlerinin elinde oldukça tehlikeli silahlara dönüşebildiği görülmektedir. Bugün amatör havacılıkta, lojistikte, ilk yardım ulaştırılmasında ve güvenlik kuvvetleri tarafından da gözetim amacıyla kullanılan ufak çaptaki drone diye tabir edilen uzak kumandalı hava araçları, terör örgütleri tarafından üstüne otomatik silah ya da patlayıcı yerleştirilerek ölüm makinalarına dönüştürülmektedir. Son dönemde IŞİD'in kullandığı şekilde PKK'nın da aynı amaçla drone kullanmaya başlaması hem PKK'nın yarattığı tehdide hem de terör örgütlerinin sahada birbirinden öğrenme sürecine dair çarpıcı bir örnek teşkil etmektedir.

Gelişen Kapasitenin Yarattığı Tehditler

PKK terör örgütünün her geçen gün güçlenen askerî kapasitesi elbette en başta Türkiye Cumhuriyeti'nin ulusal güvenliği açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır. PKK'nın gelişen güdümlü füze kapasitesi, gerçekleştirdiği eylemlerinde daha farklı EYP'lere başvurması ve drone ile eylem gerçekleştirme kapasitesini güçlendirmeye çalışması hâlihazırda terörle mücadelenin asimetrik savaş üzerine kurulu dengesini daha da bulanıklaştırmaktadır.

Güdümlü füzelerin terör örgütleri tarafından sıkça kullanılır hale gelmesi piyade birliklerine sahada korumaya sağlayan hem zırhlı araçları hem yakın hava desteğini etkisiz hale getirmektedir. Drone diye tabir edilen uzaktan kumandalı hava araçları ise başta sınır karakolları olmak üzere oldukça geniş bir yelpazede büyük tehdit yaratmaktadır. EYP'lerin gelişen teknolojiyle güçlenip tesir gücünü artırması ise konvoylara ve meskûn mahaldeki operasyonlara ciddi tehditler oluşturmaktadır.

Ortaya çıkan bu tehditlerle mücadele etmek savunma alanında çalışan firmaların yeni çözümlere yönelmesine gerektirirken, hızlı bir şekilde çözüm geliştirip bu çözümü sahaya yansıtmak ise terör örgütlerinin yeni bir silahı kullanmaya başlaması kadar hızlı olamamaktadır. Çünkü terör örgütleri herhangi bir devlete göre daha esnek bir yapıya sahip oldukları için yenilikleri öğrenme ve bunları sahaya yansıtma noktasında daha hızlı davranabilmektedir. Bu hız dikkate alındığında, elde edilen tecrübenin yeni nesil silahlarla desteklenmesi ise terör eylemlerinin tehlikesini kat be kat artırabilmektedir. ○

ORSAM Araştırma Asistanı